

Ігор БОНДАР-ТЕРЕЩЕНКО

ЛІРЕНЬ

Бібліотека альманаху «Кальміус»

Ігор БОНДАР-ТЕРЕЩЕНКО

ЛІРЕНЬ

Поезій книга III

Кассіопея-Донецьк
2000

ББК 84 (4Укр)–5

Б 81

Бондар-Терещенко І. Лірень: По езій книга III./
Б 81 Бібліотека альманаху «Кальміус». – Донецьк:
Кассіопея, 2000. – 60 с.

Читачеві наразі пропонується лірика Ігоря Бондаря-Терещенка другої половини 1980-х років. Досить тривалий час ці тексти йшли до свого читача, і сьогодні склали збірку “Лірень”.

ББК 84 (4Укр)–5

Друкується в авторській редакції.

Графіка Ігоря Бондаря-Терещенка.

© Бондар-Терещенко І., тексти, графіка 2000
© Соловей О., автор проекту, 2000

ЛІРЕНЬ

АСОНАНСИ

*... І повітрям твоїх містечкових подій
знов подихати. Все перебути.
Пережити, немов перейти по воді
з обережком святих атрибутів.*

*І у вікна готичні, і в душі твої
зазирнути й побачити світло.
Все, що хочеш: вигадуй, святково твори,
їж розмов полуничне повідло.*

*Асонанси в розколотих мріях лежать.
Я приїду, заскочу зненацька,
у покручені тижні районних держав,
в городище тих вулиць юнацьких.*

10.1987

СВІТЛЯР

Зроби мені напис на фото,
поставлю його на стіл.
Скажу йому тихо: “Стій”
й дивитися буду.

Зроби мені так, щоб боліло,
а я запитаю: “То біль?”
І в очі спокійно тобі
дивитися буду.

08.1986.

СТОРІНКА ЗАПИСНИКА

Ти чекай мене там, у Мадриді,
у кав'ярні, на площі – тоді
я приїду скоріше. Приїду
і про все розповім вже тобі.

Може, скоро я матиму змогу
кілометри, як тугу, здушить.
Ну, а поки що – не до Бога –
ти до мене листа напиши.

І чекай. Дуже прошу, благаю.
А чекати мені – то дурне.
Бо зі сцени цього балагану
не відпустять ніколи мене.

09.1986.

З МІСЬКОГО РОМАНУ

Руки
тонкі, засмагли..
А єдиний їх порух відтяв
рік молодого життя
сільського Мауглі.

Зараз
він знає англійську
і шампанського дивний смак.
Від сонця також засмаг,
бувши близько.

Тільки
на цьому пляжі
на плечі – тоненькі руки,
у рота – ментоловий “Бруклін”
іншому ляжуть.

10.1986.

МАЛЕНЬКИЙ ХЛОПЧИК

Тебе немає
і тепла немає.
Є тільки спомин,
ранок
і зима.
Є тільки туга – давня тайна з таєн,
є тільки тиша,
а тебе – нема.

Я вірю: холодніше ще буває,
існують полюс,
Колима,
Тібет,
де вітер сльози на горіх зриває.
У нас ще тепло.
... І нема тебе.

10.1986.

НА КОНЯ

Ось дописую і їду
за останню-за межу.
Ось ще слово,
ось ще мрію
по дорозі запишу і
біжу,
долаю втому,
хочу осени ковток,
та про це вже я –
нікому,
не дізнається ніхто,
що – не треба,
що – повинен,
і вже крапка. Поспішай.
Хто б ще лайку
свиснув в спину,
як осіннього ножа.

10.1986.

СПРОБИ

На юности вашої
нетерплячі листи
змогли б ви,
не гаючись,
відповісти?
Зараз,
не залишаючи на потім.
Вдома самому,
а не на роботі –
на машинці відклацати
і на підпис покласти.

Здавалосьь, це легко
чи, може, приблизно,
як з ходу, з розгону,
без зайвих спроб,
юнаком
переплисти
Дніпро.

10.1986.

ЗАПРОШЕННЯ

Мчи, лети, Дон Кіхоте!
Може, у тебе сухоти
чи непомітний рак.
Де ти останній раз
обідав?
Ти спиш на голій землі,
і це вже не перший млин,
що ти
не помітив.

Запрошує тебе панство
уславленого Санчо Панси
у замок свій донкіхотський
на макарони по-флотські.

Мчи ж,
лети, Дон Кіхоте!..

11.1986

СЕСТРА

Вона приходила ще зранку
і зітхала:

“Коли, нарешті, край тим хворим буде?”

Її всі звали Іра. Може, Галя.

Я Нікою її для себе звав.

Самофракійською? Повіримо у тайну –
я прізвища її не пам'ятаю.

Літала коридорами, як дзига,
і на всі боки оберталась, незамінна.
Встигала викликати: “Бондар!” – Ігор?
- Не знаю, просто Бондар.
Ваша черга...

І клеми тицяла – лежи спокійно, друже –
в кардіограму дивлячись байдуже.

А я дивився і гадав:
невже й коханцю
ти можеш кинути оте своє “спокійно”?
Притиснути до грудей свої пальці –
холодні клеми?

Я Нікою для себе її звав.
Самофракійською? Звільнялася “в чотири”,
а я лежав в палаті і не вірив.

11. 1986.

НА МІСЦІ

Всі пішли, і дуже тихо
в шкаралупці трудодня.
Чуть, як зернятко горіха
за стіною хтось підняв.

Прислухається, як гучно
кров у чорних жилах б'є,
як безладно тиша мучить
бідне серденько мое.

Та – рипить. І хтось крокує,
не подумав: “Чорт з ним!”
І тоді я відкоркую
пляшку ділових чорнил.

11. 1987.

ЧЕРГОВА БАЛАДА

Четверта година. І втому
долаючи, вже потяглись
всі разом – додому! додому! –
брудні табуни з передмість.

І з центру побігли потоки,
засотує радісно вир
хвилини чекання. Аж доки
не трапиться поле квартир.

Сідати і довго сидіти,
метро чи тролейбус – давай.
Як чимсь невдоволені діти
розхитують бджоли трамвай.

Четверта година. І майже
для всіх білий дзвоник дзвенить.
Ну може десь трапиться майстер,
що довше – на хвильку! – сидить.

11.1987.

РОЗУМНА БАЛАДА

Все вірно.
І більше очі не горять,
і Сару, як лякливу серну,
спіймав-принадив молодий моряк
і кличе у таверну.

Все вірно.
Сиди тепер в своїй зажурі,
Люсіль, і плетиво плети.
Метелик спомину влетів
і гріється на абажурі.

Все вірно.
Тільки от чому вони
такі постійні у мовчанні?
Купує Сара кавуни,
Люсіль весь вечір ставить чайник.

11.1987.

КОРСЕТ

Вона мені схожа...
На кого ж вона мені схожа?
Така незалежна й свійська така водночас.
На мене не дивиться, навіть коли підходжу,
рухлива, як кішка, і очі
так само мовчать.

І грація рухів...
О грація рухів свавільних!
Закинула голову й груди недбало несе.

А тут кожен крок
озивається теплим безсиллям,
і мрії стискає правічних обставин корсет.

11.1987.

ДВІ КАЮТИ І-ОЇ КЛЯСИ

Що б не було там. Лишається острів
і пароплав на воді.
Трансатлантична контора запросить:
“Будь ласка. На шість годин”.

Два місця – мені і тому, хто схоче
разом на острови.
Останні формальності: підпис, розчерк.
Віхола в голові.

Що б не було там. Вітер зі сходу,
і так оркестрово гримить...
Ну що ж ви застигли? Ви згодні? Згодні?
Рушаємо вже за мить!

11.1987.

З ВЕЧІРНИХ БЛУКАНЬ

Що ти – повія? Не повірю.
Бо в темряві я не впізнав,
як ти проходила повільно,
таємний кидаючи знак.

Що ти – повія! Та не вірю.
Ну, може, кооператив,
де ти, притягнута суспільно,
ще стримуєшся перед тим...

Що ти – повія... Не зумію.
І я собі не признававсь.
А так натхненно,
тепло,
вміло
тієї ночі світ хитавсь.

11.1987.

ЯК НАСПРАВДІ

Коли серце стає
так раптово, на хвилику,
що не встигнеш зробити ковток..
Це не жах, що натхненно оспівував Рільке,
це не нарис із книжки Кокто.

Коли серце стає
хоч на мить і – відпустить,
слушно згадувати про смерть
героїчну.
Та Боже – яка ж тільки пустка,
тихим сумом наповнена вщерть!...

12.1987.

ГРУДЕНЬ

Я був чужий
і я не жив
у цьому лагідному місті,
де одержавлений режим
плів вечори свої імлісті.

Тягнув у вірші низку назв,
що мали вдачу бути й бити
по нервах –
наче ніжну бритву
цинічно правив
тихий сказ.

Холодний шал...
Та я ж не жив!
А скнів. Повільно й примусово.
Робила доля віражі
і йшли задумані мусони.

12.1987.

ЧУТКИ

Казали “вона ж погана”
й вмирала сльоза.
“Вона була поруч з богами”.
Хто це сказав?

Казали “вона недобра,
ти вже дивись”.
Саме зараз надовго
пішла
кудись.

Казали “вона ж...” Казали,
що, здається, ще жде.
На вулиці, на вокзалі –
нема
ніде.

12. 1987.

ВЕЧІР

Ти вже не боїшся, малюк?
Хоробра і лагідна леді,
ти пальчиком краще на пледі
казку мені намалюй.

Твій кіт повітягував лапи,
впівока він бачить мене
і порух, що враз промайне
під світлом зеленої лямпки.

Так ти не боїшся, малий?
Ти ніжна така і тиха,
солодкого й теплового лиха
з долоней своїх налий.

12.1987.

ДЛЯ ТЕБЕ

Час повзе,
тихо тягнеться,
лине.
Це для тебе він наче летить,
це для тебе мій день швидкоплинний,
це для когось він –
мить.

Був же ранок,
і день був, і вечір,
ціла вічність текла на очах.
Це для тебе подібнії речі
не вчуваються,
а мовчать.

І ледь жевріють
там десь, позаду –
за волоссям, відкинутим вбік.
Що тобі ті хвилинні принади,
що для тебе
той вік?

01.1987.

НЕДЛЯ

Сьогодні неділя, і замкнені двері
крамниць і приватних квартир,
і чавиться, чавиться пастою “Мері”
знайомий з дитинства мотив.

Хіба надолужити згаяні тижні
чи трохи хоч зайвих хвилин?
Чекають маршрути любовні і лижні,
які вже проходив малим.

А вулиця кличе, і снігом, як клоччям,
давно зрозумілих ідей
все сипле. І запорошує очі
в малих і дорослих дітей.

02.1987.

КРАЙНЕБО

Про падаючу зірку розкажу,
ти вместишся близенько біля неї
і кутиком дешевої камені
відкреслиш у майбутнього межу.

І знову вона ляже навпаки:
мені – шматок найменшого нещастя,
у мене сухо, в тебе дощик частий
змиває літо, звірів і птахів.

Малюючи буття і некохання,
я пам'ятаю, що ти поруч десь,
і падаюча зірка знову жде
своєї долі – розділу негайно.

Лише тобі про неї розкажу,
аж поки не згоріла ще, не впала.
Я знаю, що тобі цього замало,
і не пускаю за свою межу.

02.1987.

ПОДОРОЖ

Цей шлях був далеким,
направду втомив.
Як над океаном летіли лелеки,
лишалось позаду чуття небезпеки –
приблизно сто миль.

Цей шлях був знайомим –
ти розповіси?
Як палубу міряли батько і син,
і над атлантичним осіннім районом
пливли голоси.

03.1987.

ФАХ

Все минає на світі. Тільки
біографія зустрічей – ні.
Ось читаєш підвечір Рільке,
а потім сидиш у чайній.

І замріяно, як по вікнах,
знову плаваєш по очах.
Ти, мабуть, вже ніколи не звикнеш,
що інакше минає десь час.

На ногах чи пудові гірі?
Чи не бачив святкових днів?
Ні, було. Як злітав у вирій!
Прокидався знову на дні...

03.1987.

ЗУСТРІЧ

Що, не бачила зроду міста?
Так будь ласка,
ходи,
дивись.
Я не був ще таким
та, дійсно,
я сьогодні конструктивіст.

Позичаю риси обличчя
у вокзалів
усіх держав.
Це для тебе – ще б пак –
незвично,
бо на всьому, як бачиш,
іржа.

Прямокутно
сміються люди,
розрізаю глухі кути.
Хтось там змінює
струни
на лютні.
Поспішаєш...
Цікаво, куди?

03.1987.

ЯК ВЕРТАТИМУСЬ

Кожен другий був мені другом,
кожен третій ворогом став.
Ну, а п'ятий?
десятий?
двадцятий?
Ні, не знали. Не мали підстав.

Кожен другий став забувати,
кожен третій – вже впізнавати,
помічати лице і ходу.

Як вовчиська того не годуй,
того сірого злого вовчиська,
який вдячності не навчиться,
вже до віку свого – ніколи...

Ти мене од нього врятуй,
як вертатимуся зі школи.

05.1987.

ХРЕСТОМАТІЙНЕ

А час летить,
а ворон криче,
а спомин білим полем скаче,
а біль
болить.

А час іде,
а жайвір – в небі,
а спомин лине наче лебідь,
а біль
болить.

А час вже став,
і дощ скінчився,
і дурень думати навчився...
А біль –
лишився.

06.1987.

ЕТЮД

Все це було,
розмило лак.
Посмішка тепла також
була.

Хмари прийшли,
добре вітрам.
Ранок колись надію
вертав.

Дощ відшумів,
голос замовк.
Наче із серця вже впав
замок.

06.1987.

КІНО

У безтелефоннім раю,
як у далекій країні,
де усмішка героїні
схожа чомусь на твою,

де можу відчути її,
і навіть торкнутись устами...
Нехай коридорні устави
покинуть оті краї.

І знову малюю грозу
у світі, де все нерозумно,
де я на далекий зумер,
конаючи вже, повзу.

08.1987.

ОЦЕЙ ПОЕТ

Поет...
Що він сьогодні вміє,
оцей поет?
Пити каву,
дивитися в очі жінкам.
Знаєте, кажуть, ці руки
створені, щоб пестити ними волосся,
тримати сигарету,
пригощати сірниковим вогнем...
Якби ще платили за це.

Пити каву і переглядати
газети,
запам'ятовуючи лише літери
“П” та “О”, а ще “Е”,
ну ще й “З”, “Г”, “Я”,
цікавлячись всім, окрім всього,
що має ціну.

Гілку сакури поставить у склянку,
напише ранкову танку.
Що ж іще?

08.1987.

Я ЗНАЮ, ДЖІМЕ...

Незаагітовані далі,
вже готують військо бригад,
щоб на ваш пісок слід сандалій
ліг нарешті. Білий фрегат

вже понапинав всі вітрила,
в трюмі повно фальшивих речей.
На клітини – рівно чи криво –
розлінують вас. Протовче

шлях у ваші дикі пампаси,
джунглі чи краї снігові.
Невситимі злобні компаси
вже дозріли. Бо голові

вже набридли ці кабінети,
і вона до вас попливе.
Щоб вломитися в дивнії нетрі
приречених ваших племен.

08.1987.

РИТОРИЧНЕ

Хто розлучити може нас з тобою?

Холодною осінньою водою
вже змили голову надії літні,
перевдягнулись і пішли у злидні.
Тепер чудово видно край розмови,
що то не вірш, а річ була прозова.

Хто написати зможе трохи краще?
Я б вже не взявся більше анізащо.
Тепер дорогу розуміє коник,
скрипаль маленький гратиме до скону.
Не перепрошуючи, лізе просто в люди
наступний гість – закрижанілий лютий.

Перед зими драконом я без зброї.
Хто розлучити може нас з тобою?

09.1987.

ВСЕ РОЗУМНЕ

Хочеться сісти за стіл,
крихти змахнути долу,
і мовити голосом кволим
про речі буденні й прості.

Про те, що нема олії,
і хліб продають глевкий.
Що ловкі такі голубки
в книжці художниці Лії.

А потім замовкнути враз
і слухать, як виє чайник,
згадавши про те звичайне
море теплих образ.

І вухо спіймає ритм
таємного, злого мотиву.
І серце вже стигле – о, диво! –
тонесенько знов горить.

09.1987.

ТО ВЖЕ ПОТІМ

Озирнись і побачиш: я – слідом,
через усміх, хворобу і дим.
Через долю – яскравим болідом –
босоніж через доленьку – ти.

Що ті вірші? Космічні невдахи.
Придивитись, нема в них тебе.
Ось береш негати́ви під пахву,
ось виходиш з осінніх лабет.

Та вже потім... А що буде потім?
Озирнись, там вже потяг стоїть.
Ми зустрінемося по роботі
через кілька яскравих століть.

09.1987.

КОПАЧІ

Протраїли
знайомі знамена
і той самий заміряний ритм.
І нічого. Від тебе до мене –
і не зближує,
і не горить.

Чи насправді
руда залишилась,
а дощу золотого нема?..
Пам'ятаєш? Яку ж тільки жилу
у долонях тремтячих
тримав!

01.1988.

ІНЖЕНЕРНА БАЛЯДА

Як падає сніг...
Ти сидиш у бюро,
ти зовсім не в центрі яскравих европ,
а швидче десь у передмісті.
Чекаєш перерви і сниш
про білий і чорний Париж,
і про сорочку барвисту.

Як падає сніг...
Ти сидиш у бістро,
перерва скінчилась, як райдужний строк,
і знову в кооперативі
з'явилося вино “мюскаде”.

А сніг обережно іде
в нетанучім хворім мотиві.

01.1988.

ПІД БРАМОЮ ДНЯ

У морозний четвер
(у мороз не ходи)
десь процокало рівно як
шість
годин.

Десь прогупало тихо.
Не хочеш – мовчи,
як злидар-вартовий,
як коханець
нічий.

І безбарвні вогні
срібний ранок вмикав
і ходив,
і ходив од вікна
до вікна.

01.1988.

СХОДОПІСНЯ

Кілометрами коридорів,
розрахунками давніх шкіл
я тобі чи собі на горі
донесу слабоверхий шкіц.

Що приємно, так це безодня,
край, де буду сучаснозлим.
Ми сьогодні вже майже згодні
пароплавом – у сад рослин.

Там і камені замість яблунь,
і червоний, як ніч, кавун.
Держивладні дозрілі ямби
тепло падають у траву.

Нас підносить все вгору й вгору
сходопісня на сто причин.
Ось і стогнеш, як синій голуб,
підвіконням життя йдучи.

03.1988.

ВЕСНЯНУС

О Боже, як пахне весною!
Хоч кидай пальто і – пішов...
Покірний, заходиш ізнову
в неволі службовий мішок.

Де ритм існування байдужий,
хвилини буття нічий...
Дивись у вікно на калюжі
і втіхи дзвінкі ручаї.

Коли б ту годину прокляту
прискорив який-небудь птах...
Ось третя, четверта і п'яту,
як шапку, затиснув в руках!

Бюро – на старому ридвані
і Крат – “ти не все дописав”...
А сонце! А небо! Ридає
і рветься душа в небеса.

03.1988.

АРАБСЬКЕ СКЛО

*... и полагала, между прочим,
что Харьков – русский генерал.*

В. Сифин

Ранок,
шоколад,
тютюн гіркавий.
Та, щоправда, можна не піти
в alma mater.
Ну яка там кава? Може, трохи тепла,
як і ти.

Незалежно
перебути варто,
покуштуй поштового сальця.
І не чуть про Корбюз'є до завтра –
комуніста,
генія,
мистця.

Ляже оксамитом,
як на рану,
день, що так розчулено минав.
Ти ж ще не лякаєшся Корану,
щоб не пити теплого вина?

05.1988.

РОЗМОВА

Гірка горілочка з чужими
дядьками. Тільки уяви,
що з ним сидиш.
Не тягне жили...
- Ти будеш пити ще ? – А Ви?

Так, наче поруч він. А може,
ще прийде, скаже: “Добрий день!”
Порядний, падло, і не схожий
на інших
Долею іде.

А все здається, що минає,
як подих вітру – промине.
Нечасті зустрічі. Між нами –
нічого.
“Любить він мене”.

06.1988.

ЛИНЕ, БІЖИТЬ, ЗНИКАЄ

Чорна спідниця шовкова,
вигляд такий: “винятково”.
Здається, оте волосся...
Коротке чи, може, коса?
Наснитися, коли не просять,
згадає, чого не казав.

Обличчя бліде, а очі...
Поруч іти не хоче,
наввипередки тільки й може
сама. А потім стоїть.
І дуже на себе схожа
всюди... Лише на мить.

Лине, біжить, зникає,
бавиться з візниками
розмовою про “як треба”.
Дуже часто мовчить,
коли: “Стрімка, сухоребра,
давай, підкажи, навчи!”

07.1988.

ВІКНО

День коротшає... Сутінки,
вечір
повернувся на правий бік.
Саме зараз такі от речі
пригадались,
як сум і біль.

Це коли далеко європи,
а натомість – холодний чай,
і для смерти нічого не зробиш,
бо хвилини давно мовчать.

Ось і мариш... Почне колотись
скоро зірки
сліпучий ріг.
Зазирнеш у вікно-колодязь,
як і вчора,
як і торік.

08.1988.

ШЛЯХ ДО ЗИМИ

Твій холодний розум все сприймає,
розуміє, може пояснить,
і в холодній пам'яті тримає
ночі швидкоплинні та ясні.

Схожа на розхристану циганку
осінь незримована твоя.
І на світі не було світанку,
де б твій вартовий не відстояв.

Відпусти вже стомлену сторожу,
в чорну пустку світло засвіти.
Кожен раз так близько я підходжу,
щоб побачити – далеко як іти.

08.1988.

BECAUSE

Вже споминів занедбаних
зітерся той коттон,
вже радість та намріяна
шугнула в ніч котом.

Вже заспіви і задуми,
а їх було-було,
з кишени в дірку – лагідним
насіннячком втекло.

І скоро шибку порохом,
як снігом, ось і все...
Вдивляйся чи освідчуйся –
рівненько занесе.

08.1988.

ПОГЛЯД

Сумно й тихо. Вмираючі звуки
на останній тролейбус біжать.
Так далеко з тієї розлуки,
що взялася вже цвіллю іржа.

Наче з голосу віри хрипкого
ходить колами вітер-злидар.
От і добре, що поруч – нікого,
хто б ще вдарив в тарілки литавр.

Хто б розвіяв туман знаменами,
всім шукаючим дав по зерну,
хто б у чорне провалля між нами,
не вагаючись, зазирнув.

10.1988.

МАНІЯК

Холодний ранок. Не зігріти рук.
Десь затишно гукає електричка.
Запалюєш, ховаючись, і звично
сірник свій перший кидаєш на брук.

Поволі настрій набирає темп:
ось стиснула, як від образи, губи,
ось зір вихоплює знайомий, любий,
спокійний колір теплих хризантем.

Я поруч. Та не можу вже ніяк
натрапити на слід твоєї туги.
Спочатку все. Ось перший крок, ось другий...
Скрадається знеможено маніяк.

10.1988.

СКАЖИ МЕНІ

Скажи мені, що справа в тому,
як
віру в серці я носив.
Скажи мені, що ти нікому
за це не продаси.

Скажи мені, що я стомився,
що це
зламався тихий жах,
і через темний грудень-місяць
вже тягнеться межа.

Скажи мені, що справа в тому,
куди
поцілять уві сні.
І вже тоді не скинеш втому,
як прийдуть думи навісні.

11.1988.

НЕВЖЕ

Отак починається сон.
Новеля чи нарис.
Притча.
Неначе ти просто і звично
вправлятися
вмієш
веслом.

Не візьмеш чужої води,
живої чи мертвої..
Може,
подумаєш тільки: “О Боже,
невже я доплив
сюди?”

11.1988.

ЧУЖИЙ

Чужий..
А чужому в хаті
дуже прикро сидіти.
Чужі у нього робота,
мова, жона і діти.

Чужому краще гадати,
що він сторонній,
бо інші
у нього слова і дати,
і суму холодні вишні.

Чужому чужим для себе
важче, повірте, бути:
далі ховати, ніж треба,
смерти
складні атрибути.

01.1989.

ГАЛЯНТЕРЕЙНЕ

Пам'ятаю, шукали снігу,
щоб лишити свої сліди.
Пам'ятаю, як містом бігав,
щоб панчохи модні знайти.

Пам'ятаю, снігу шукали,
пам'ятаю, повзли жуками
не хвилини – роки! роки!

На панчосі, як теплий камінь,
слід чужої руки.

02.1989.

ВОГНІ

Зустрічай мене потойбіч
неуважних батьківських кордонів.
На холоднім твоїм пероні
вже давно зупинилася ніч.

І мороз нехай не пече,
все тим холодом зруйнували.
Чий там погляд такий бувалий
все підштовхує у плече?

Зустрічай мене. Простягни
свою руку назустріч скоріше.
Як же очі стомлені ріжуть
незнайомі оті вогні.

04.1989.

ДВА СЛОВА

Не вивчиш моєї мови,
у тебе ніби своя.
Стоїть, безпорадна, немовби
каліка-вояк.

Чому не риплять коліщата,
коли він пригадує храм?
Слова оті заощаджує,
наче свої сто грам.

Чому б не сховатись, майн лібер?
Словами ту рану закрий.
На чорну цілушку хліба –
два зерня ікри.

06.1989.

ПИТАННЯ

Немає символів,
є зморена білизна
чекання, животіння і нудьги.
Собі самому: “Трохи хоч загинь,
та не вмирай, живи отак,
приблизно”.

Немає символів,
себе не возвелич.
Існує тільки в голосі тремтіння:
“Нудьга ота, чекання й животіння
чи підуть за тобою
в теплу ніч?”

06.1989.

ЗМІСТ

АСОНАНСИ	4	ЕТЮД	31
СВІТЛЯР	5	КІНО	32
СТОРІНКА ЗАПИСНИКА	6	ОЦЕЙ ПОЕТ	33
З МІСЬКОГО РОМАНУ	7	Я ЗНАЮ, ДЖІМЕ...	34
МАЛЕНЬКИЙ ХЛОПЧИК	8	РИТОРИЧНЕ	35
НА КОНЯ	9	ВСЕ РОЗУМНЕ	36
СПРОБИ	10	ТО ВЖЕ ПОТІМ	37
ЗАПРОШЕННЯ	11	КОПАЧІ	38
СЕСТРА	12	ІНЖЕНЕРНА БАЛЯДА	39
НА МІСЦІ	13	ПІД БРАМОЮ ДНЯ	40
ЧЕРГОВА БАЛАДА	14	СХОДОПІСНЯ	41
РОЗУМНА БАЛАДА	15	ВЕСНЯНУС	42
КОРСЕТ	16	АРАБСЬКЕ СКЛО	43
ДВІ КАЮТИ І-ОЇ КЛЯСИ	17	РОЗМОВА	44
З ВЕЧІРНИХ БЛУКАНЬ	18	ЛИНЕ, БІЖИТЬ, ЗНИКАЄ	45
ЯК НАСПРАВДІ	19	ВІКНО	46
ГРУДЕНЬ	20	ШЛЯХ ДО ЗИМИ	47
ЧУТКИ	21	ВЕСАUSE	48
ВЕЧІР	22	ПОГЛЯД	49
ДЛЯ ТЕБЕ	23	МАНІЯК	50
НЕДІЛЯ	24	СКАЖИ МЕНІ	51
КРАЙНЕБО	25	НЕВЖЕ	52
ПОДОРОЖ	26	ЧУЖИЙ	53
ФАХ	27	ГАЛЯНТЕРЕЙНЕ	54
ЗУСТРІЧ	28	ВОГНІ	55
ЯК ВЕРТАТИМУСЬ	29	ДВА СЛОВА	56
ХРЕСТОМАТІЙНЕ	30	ПИТАННЯ	57

Літературно-художнє видання
Бібліотека альманаху «Кальміус»
Серія: Укрсучліт
Випуск 5

Ігор Бондар-Терещенко
Лірень: Поезій книга III

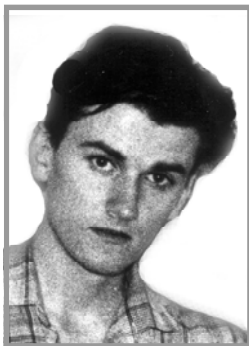
Підготовка до друку –
Олег Соловей

Верстка –
Веніамін Білявський

Підписано до друку 01.04.2000 Формат 70x100^{1/32}.
Папір Тесніс. Друк різнографія. Гарнітура GaramondCTT.

Видавництво "Кассіопея"
83055, м. Донецьк,
вул. Челюскінців 151, оф.411
Тел.(0622) 93-67-18, 910-954
E-mail: kassi@euromb.com

БОНДАР-ТЕРЕЩЕНКО Ігор
(нар. 1964 р.). Поет, критик, дра-
матург. Співредактор журналу
“Гігієна”. Автор поетичних кни-
жок “Ulaskava” (1994), “Фібру-
арій” (1999). Окремою книжкою
вийшла драматична поема
“Повернення Менелая” (2000).
Живе і працює в Харкові.